

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 5 iyun 2020-ci il № 34 (2452) Qiyməti 30 qəpik

“Biz iqtisadi sahədə, hərbi sahədə Ermənistandan qat-qat güclüyük və bunu göstərmişik, o cümlədən döyüş meydanında”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 3-də Tərtər Olimpiya İdman Kompleksinin açılışında iştirak edib.

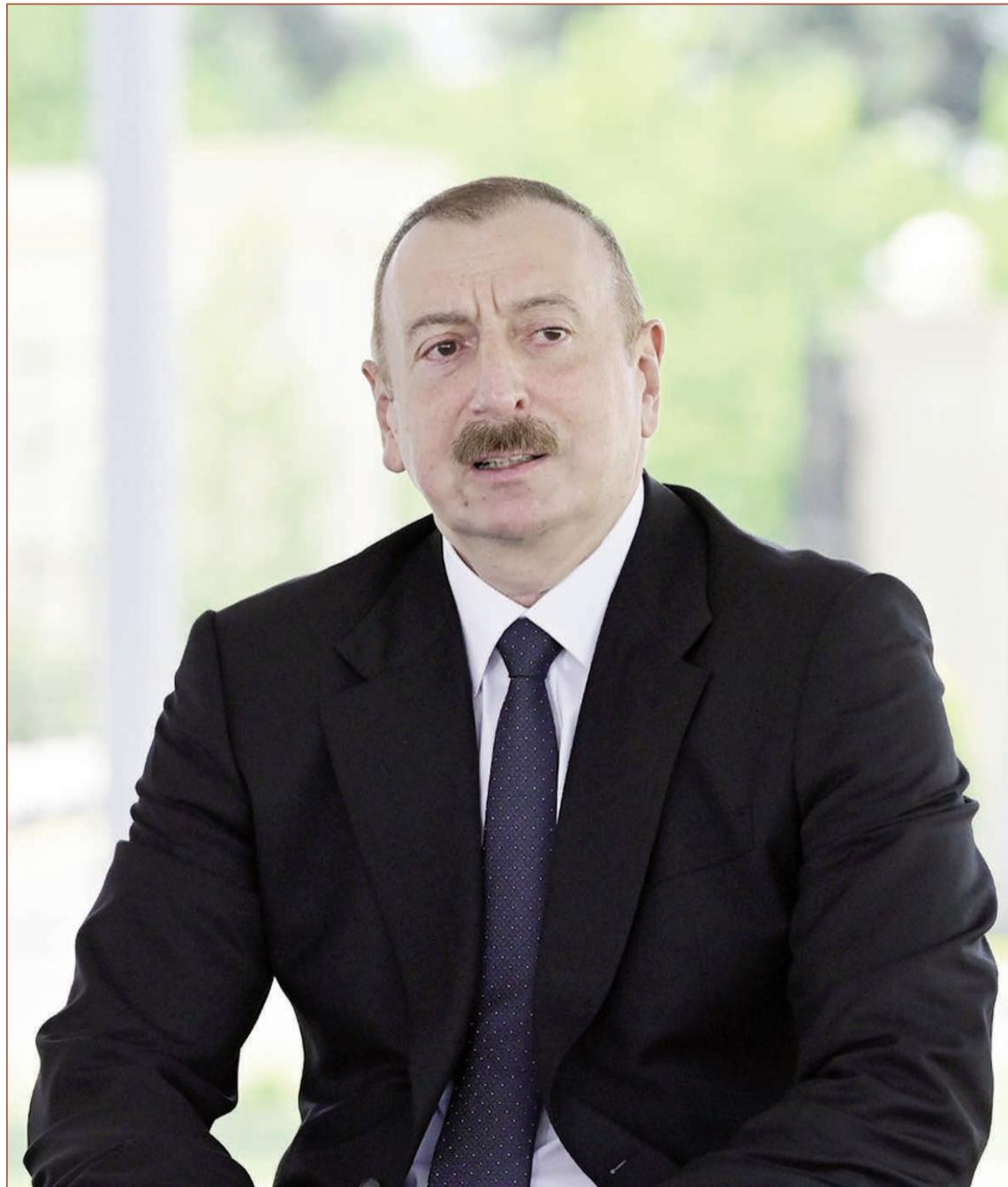
Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, dörd hektar ərazidə inşa edilən Olimpiya İdman Kompleksinin ümumi sahəsi 10 min 773 kvadratmetr, açıq idman meydançalarının sahəsi isə 8558 kvadratmetrdir. Qurğuda müxtəlif idman növləri üzrə məşqlərin və yarışların keçirilməsi üçün nəzərdə tutulan universal zal, üzgüçülük hovuzu, sauna, güləş, boks, basketbol və trenajor zalları, tennis kortu inşa edilib. Burada, həmcinin mehmanxana, konfrans zalı, restoran, qış və yay kafeləri, mətbəx, həkim otaqları, inzibati kabinetlər, digər texniki və köməkçi otaqlar da yaradılıb. Fiziki imkanları məhdud olan tamaşaçıların və idmançıların kompleksdən tam və təhlükəsiz istifadə etmələri üçün zəruri şərait yaradılıb. Kompleksin ərazisində 1043 tamaşaçı yerlik tribunası olan stadion, mini futbol, voleybol və basketbol meydançaları, transformator, qazanxana, nasosxana, hər biri 400 kubmetrik içməli və yanğın su anbarları, avtодayanacaq, nəzarət buraxılış məntəqəsi də inşa edilib.

Qeyd edək ki, bu kompleksin tikintisi Prezident İlham Əliyevin Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafi Dövlət Programı"na əsasən aparılıb.

Tərtər şəhərində Olimpiya İdman Kompleksinin inşa edilməsi cəbhe bölgəsində yaşayan gənclərin sağlam həyat tərzi sürmələrində, onların idmanla sərbəst məşqul olmalarında mühüm rol oynayacaq. Komplekslə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev rayonun bir qrup idmançısı ilə görüşdü.

Dövlətimizin başçısı görüsədə çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyev çıxışında Ermənistana-Azə-

baycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı dedi:

- Şirr deyil ki, Ermənistanda terror dövlətidir və bunu bu dövlət dəfələrlə göstərib, hətta öz rəhbərlərinə qarşı terror törədiblər. İyirmi il bundan əvvəl Ermənistana rəhbərliyinin bir çox üzvü bu ölkənin parlamentində qətle yetirildi və o cinayətin üstü açılmayıb. Halbuki hər kəs bilir ki, o cinayətin sifarişçiləri kimdir. Ancaq onu ört-basdır edirlər. Çünkü onların terrorçu mahiyəti bu gün də yaşayır. Ki-

minsə suyunu kəsmək cinayətdir. Bu, faşizmin təzahüründür və təsadüfi deyil ki, Ermənistanda faşistlərə abidələr ucaldılır. Azərbaycanda quruculuq, abadlıq işləri aparılır, her bir şəhərdə sosial obyektlər, belə gözəl olimpiya mərkəzləri, xəstəxanalar, məktəblər tikilir, yollar çəkilir, qazlaşdırma aparılır. Kasib Ermənistanda isə ondan-bundan dilənə-dilənə, gücləbələ ilə yaşayırlar, amma faşistlərə 6 metrlik abidə ucaldırlar. O adam ki, onun Hit-

lerlə əməkdaşlığı sənədlərə təsdiq edilib. O adam ki, müharibe zamanı demişdir: "Almaniya uğrunda ölen, Ermənistanda da ölüür". O adam ki, Sovet İttifaqının müvafiq orqanları tərefindən həbs olunub, ona 25 il hökm oxunub, həbsxanada da ölüb və reabilitasiya olunmayıb. O adama 6 metrlik abidə ucaldılır və bugünkü Ermenistan rəhbərliyi bu adamı qəhrəman kimi təqdim edir. Bu, nəyi göstərir?! Onu göstərir ki, Ermənistanda hakimiyət

dəyişə bilər, amma bu ölkənin terrorcu və faşist mahiyəti dəyişməz olaraq qalır və bunu hər kəs bilməlidir. Büttün dünya bilməlidir.

Bu gün beynəlxalq təşkilatların Ermənistana-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı sərgilədiyi mövqə həqiqəti, ədaləti əks etdirir. Bizim səylərimiz nəticəsində bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatlar münaqişənin ölkəmizin ərazi bütövlüyü cərçivəsində həll olunması ilə əlaqədar müvafiq bəyanatlar vermişlər. Bizim bir çox ölkələrlə ikitərəfli formatda imzaladığımız strateji tərəfdəşliq haqqında bəyannamələrde ölkəmizin ərazi bütövlüyü dəstəklənir və münaqişənin məhz bu prinsiplər əsasında həll olunması təsbit edilir.

Bildiyiniz kimi, bu yaxınlarda qondarma "Dağlıq Qarabağ respublikası"nda qondarma prezident seçimləri keçirilmişdir. Qondarma, saxta prezident guya ki, seçilib. Bu gün Dağlıq Qarabağda hakimiyəti zəbt etmiş xunta rejimidir və əvvəlki rejimin törtükünləridir. Ermənistən əvvəlki rejiminin bədəməlli haqqında bütün faktları Ermənistənindən indiki rəhbərliyi açıbdır, ictimaiyyətə təqdim edibdir. Onların generalları oğru, onların dirnaqarası "qəhrəmanları" cinayətkar, onların rəhbərləri rüşvətxordur. Keçmiş rejimin nə qədər nümayəndələri həbs olunub, nə qədər axtarışa verilib. Bu, nə deməkdir?! O deməkdir ki, 2018-ci il qədər 20 il ərzində Ermənistana cinayətkarlar rəhbərlik ediblər. Onlardan biri indi həbsxanadadır, o birisi isə hələ ki azadlıqdır. Halbuki onun da ölkədən çıxışına qadağa qoyulub. Yəni, bir ölkənin müstəqilliyi hələ 30 ilə çatmayıb, ölkənin 20 ilini cinayətkarların ixitiyarına buraxılıb. Əlbəttə ki, bu cinayətkar dəste cinayətkar rejim yaradıb. O cinayətkar rejim ki, bütün milli azlıqları əzibdir. Orada bir dənə də olsun milli azlıq yoxdur. Azərbaycanın qədim torpaqlarında bir dənə də olsun azərbaycanlı qalmayıbdır.

(Ardı 2-ci səhifədə)

“Biz iqtisadi sahədə, hərbi sahədə Ermənistandan qat-qat güclüyük və bunu göstərmmişik, o cümlədən döyüş meydanında”

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Bizim tarixi abidələrimiz, məscidlərimiz dağıdırıbdır, azərbaycanlıların tarixi irsi silinibdir. Nəinki azərbaycanlıların, heç bir başqa milletin nümayəndəsi orada yoxdur. Baxın, dünyanın eksər ölkələrində müxtəlif xalqlar yaşayır. Bu baxımdan Azərbaycan bir örnekdir. Bunu bütün dünya etiraf edir ki, Azərbaycanda hökm sürən millətlərə rasi münasibətlər, dinlərə rasi dialoq dünya üçün nümunədir. Ermənistanda isə əhalinin 99,9 faizi ermənidir. Bu cinayətkar kriminal rejim bütün digər millətlərdən olan insanları müxtəlif yollarla qovub. İndi Dağlıq Qarabağda da xunta rejimi hökm sürür. Əlbəttə, xunta rejimi tərəfindən keçirilmiş saxta seçkilər bir şoudur, bir təlxəklər tamashasıdır. Bütün aparıcı ölkələr bu dırnaqarası “seçkiləri” qınamış və tanımayıb. Baxın, özü də bəyanatlar qəbul ediblər. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsəndləri - Amerika, Fransa, Rusiya bəyan ediblər ki, seçkiləri tanımırlar. Avropa İttifaqı bəyan edib ki, seçkiləri tanımır. Avropa Parlamenti, həmçinin İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı, digər təşkilatlar - bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatlar bu seçkiləri qınatı, təkcə Avropa Şurasından başqa. Avropa Şurası susdu. O da nəyə görə? Bəllidir. Çünkü Avropa Şurası Parlament Assambleyasının əsas hədəflərindən biri Azərbaycanı ləkələmək, ölkəmizi gözdən salmaq, ölkəmiz haqqında uydurular yamaq, saxta məruzələr qəbul etdirmək, Azərbaycanda “beşinci kolonu”, satqınları və münəqışə ilə bağlı Ermənistən tərəfini dəstəkləməkdir. Ona görə Avropa Şurası bu saxta seçkilərlə bağlı sessini belə çıxarmadı. Bu halda hansı obyektivlikdən, hansı ədalətdən səhəbet gedə bilər!

Mən deyəndə ki, Avropa Şurası tərəfindən Azərbaycan ilə əlaqədar qəbul edilmiş sənədlər mənim üçün bir kağız parçasından artıq deyil, bunu nəzərdə tuturdum. Bütün Azərbaycan ictimaiyyəti görüb ki, Avropa Şurası anti-Azərbaycan mövqedədir və bu təşkilatda anti-Azərbaycan meyilləri, azərbaycanafobiya hökm sürür və bizə ünvanlanmış bütün ittihamların təməlinde mehz azərbaycanafobiyadır. Biz bütün bu ittihamları artırıram. Qoy, bir bəyanat versinlər ki, indi bu dünyada bəzi ölkələrdə nələr baş verir. Polis zorakılığı, nümayişçilərə qarşı tətbiq

edilən güc, nümayişçilərin öldürüləməsi, onların gözlərinin çıxarılması, kütłəvi surətdə həbs edilməsi, jurnalistlərin döyülməsi, həbs edilməsi, bunlar harada baş verir? Qərb ölkələrində. Açısanlar gözlərin, baxışınlar və utanışınlar ki, susublar. Nəyə görə? Çünkü güclü dövlətlərdən qorxular. Hesab edirlər ki, bu, məsələnin insan haqlarının qorunmasına aidiyəti yoxdur. Ona görə bu qurumun riyakar mahiyyəti heç kim üçün sərr deyil və bizi də heç maraqlandırmır, onlar bu saxta seçkiləri tanıyalıblar, yoxsa yox. Əsas odur ki, dünyanın sanballı və hörmətə layiq olan təşkilatları Dağlıq Qarabağda keçirilmiş saxta seçkiləri tanımayıb və qınamayıblar.

Ona görə bu beynəlxalq təşkilatların və bir çox ölkələrin mövqeyi, əlbəttə ki, bizim mövqeyimizi gücləndirir. Siyasi və hüquqi baxımdan bizim mövqeyimiz mükəmməldir, Ermənistən mövqeyi qüsurludur. Buz iqtisadi sahədə, hərbi sahədə Ermənistandan qat-qat güclüyük və bunu göstərmışik, o cümlədən döyüş meydanında. Onlar bizə hücum etdi, biz cavab verib onları yerinə oturduq. Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıllı rayonlarının bir hissəsinə azad etdik. Onlar nə etdilər? Bizim kəndlərimizi bombaladılar, bax, burada. Tərərdə. Mən Aprel döyüslərindən sonra gelib o bombardı, o məmələri görmüşdüm, evlərə getmişdim. Tərətə şəhərini, Tərətin, Ağdamın kəndlərini bombalayıblar. Bu, fəsizm deyil, nədir? Dinc əhaliyə qarşı müharibe aparıla bil-məz. Onların bizim ordumuza gücü çatmayıb, öz mövqelərini qoyub qaçmışdılar və nə etdilər? Dinc əhaliyə qarşı güc tətbiq etdilər. Hesab edirdilər ki, bu, tərərlilərə, aqdamlılara təsir edəcək.

Bir nəfər də tərəpənmədi yerdən, bir nəfər də! Onlar bir daha gördüler ki, Azərbaycan xalqı böyük xalqdır. Mən Aprel döyüslərindən sonra burada olarkən bir daha tərətlilərin mərdliyini gördüm. Gördüm ki, onlar öz torpağından heç bir yerə gedən deyillər. Gördüm ki, bütün təhlükələrə baxmayaraq, öz torpağından möhkəm dayanıblar. Aprel döyüsləri mənfur qonşumuza dərs olmalı idi. Ondan sonra 2018-ci ildə Naxçıvan əməliyyatı. Orada minlərlə hektar torpaq bizim nəzarətimizə keçdi. İşğal olunmuş torpaqları azad etdik. Azərbaycan Ordusu gücünü göstərdi. Bizim gücümüzün mənbəyi Azərbaycan xalqidir. Ermənistən ordusunun mənbəyi xarici ianələrdir və bunu açıq etiraf edirlər ki, xarici dəstək olmadan bu ölkə batacaq, bu ölkənin gələcəyi yoxdur. Çünkü demək olar ki, onların bütün qonşulara - Azərbaycan ilə Türkiyə qarşı açıq şəkildə, digər qonşu ölkəyə gizli şəkildə ərazi iddiaları var. Baxmayaraq ki, onlar bizim tarixi torpağımızda yaşayırlar. Bu tarixi hər kəs bilməlidir, xüsusi le genclər bilməlidir, olduğu kimi bilməlidir. İndiki Ermənistən Respublikasının ərazi-si qədim Azərbaycan torpağıdır. Bu, faktdır, tarixi faktdır. Heç uzağa getmək lazımdır. XX əsrin əvvəllerində çar Rusiyası tərəfindən dərc edilmiş xəritələrə baxmaq kifayətdir. Hər kəs gör ki, indiki Ermənistən bütün əraziində toponimlərin demək olar ki, mütləq eksəriyyəti Azərbaycan mənşəlidir. Mən xahiş edirəm, bizim alımlarımız bunu dərc etsinlər ki, hər kəs görsün. Balaca bir kitabça dərc etsinlər.

İndiki Ermənistən ərazisinə tarixi Azərbaycan adları, şəhərlərin, kəndlərin adları dəyişdirilib. Bu adlar neçənci

dan el çəkəcəkdi. Amma el çəkdim? Yox! Bizim qədim diyarımız Zəngəzur da Ermənistana verildi. Zəngəzurun verilməsi ilə böyük türk dünyasında coğrafi parçalanma baş verdi, Azərbaycanın əsas hissəsi Türkiye ilə sərhəddən məhrum edildi. Bizim Türkiye ilə sərhədimiz yalnız Naxçıvan Muxtar Respublikasındır. İrəvan onlara veriləndən sonra ermənilər öz iddialarından el çəkdilərmi?

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi. Yene də torpaq iddiası. Əl çəkdim? Kim əsaslandırma biler ki, azərbaycanlıların tikidikləri İrəvan - qədim şəhərimiz Ermənistana verilsin. Kim bunu əsaslandırma bilər? Hansı adam? Qoy dursun, desin, mən hesab edirəm ki, Azərbaycan Demokratik Respublikası düz edib, bu işi görüb. Qoy desin. Ona görə bilirsınız, mifologiyaya düşər olmaq ən axırıcı şeydir. Siz gənclər, bütün gənclər tarixi olduğu kimi bilməlisiniz. Onu da bildirməliyəm. Bu hadisə 1918-ci ildə baş verib. Ancaq ilk defə bu tarixi faktla bağlı məsələni mən qaldırdım. Məne qədər heç kim bunu qaldırmayıb. Bizim tarixi kitablarımızda buna rast gəlmək bəlkə nadir hallarda mümkün kündür. Sanki belə bir fakt olmayıb. Mən bunu qaldırdım. Müxtəlif kürsüldən, o cümlədən xaricdə olarkən qaldırdım və dedim ki, bu, bizim şəhərimzdır, bizim torpağımızdır. Hər kəs tarixini bilməlidir.

Münaqişəyə gəldikdə, bunnun həllinin bir yolu var, o da ölkəmizin ərazi bütövlüğünün bərpasıdır. Başqa yol yoxdur. Azərbaycan öz ərazi bütövlüğünü bərpa edəcək. Mən bu yaxınlarda demisəm, biz güc toplayırıq, daha da güclü olmalıyıq və olacaqıq. Eyni zamanda, geosiyasi vəziyyət elə olmalıdır ki, bizim bütün addımlarımız uğurla nəticələnsin. Mən demisəm ki, Qarabağ Azərbaycanı və bir daha bunu tekrarlamaq istəyirəm: Qarabağ və onun tərkib hissəsi olan Dağlıq Qarabağ Azərbaycanı və nida işarəsi. Bütün Azərbaycan ictimaiyyəti, xalqımız bu mövqeyi dəstəkləyir. Mənim apardığım siyaseti, o cümlədən bu məsələ ilə bağlı apardığım siyaseti dəstək-

Mən bir daha sizə bu güzel hadisə münasibətə təbrik etmək istəyirəm. Olimpiya Kompleksinin Tərərdə açılması böyük mənə daşıyır. Burada öz gücünü artırıran gənclər ölkəmizin uğurlu inkişafına töhfələrini verəcəklər. Mən buna əminəm. Sizi bir daha təbrik edirəm!

Prezident İlham Əliyev Ağdam rayonunun ərazisindəki "N" hərbi hissədə olub

AZERTAC xəbər verir ki, Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov və Müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah reisi general-polkovnik Nəcməddin Sadikov dövlətimizin başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə raport verdilər.

Sonra Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi ilə operativ müşavirə keçirdi.

Diqqətənən qarşılıqlı şərait yaradılıb. Fasileziz

fiyyetlə həyata keçirilib. Qərargah binasında ideoloji otaq, briñinq, akt zalları və digər xidməti iş otaqları yerləşir.

Burada 4 yataqxana binası da var. Yataqxana binalarının hamisində hərbçilər

fürsətindən hamam otaqları yaradılıb. Hamam-camaşırxana binası da bütün tələblərə tam cavab verir. Bundan əlavə, ərazidə stomatoloq, fizioterapiya, funksional diaqnostika, prosedur otaqlarının yerləşdiyi tibb məntəqəsi qurulub.

Yemekxana binasında hərbçilərin qidalanması üçün hər cür şərait yaradılıb. Fasileziz

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev iyunun 3-də Ağdam rayonu ərazisində yerləşən "N" hərbi hissədə olub.

elektrik enerjisi ilə təmin olunan hərbi hissədə su təminatı üçün 180 metr dərinlikdə subartezian quyu qazılıb. Ərazidə daimi təhlükəsizliyi təmin etmək məqsədilə 24 saat xidmət göstərən qarovalı evi, döyüş hazırlığı qabiliyyətini təkmilləşdirmək məqsədi ilə daxilində döyüş hazırlığı üçün təlim meydancaları olan qarovalı şəhərciyi də istifadəyə tam hazırlıdır. Bundan əlavə, hərbi qulluqçuların ailələri üçün 48 xidməti mənzildən ibarət ikimərtəbəli 3 yaşayış binasının tikintisine başlanıb. Hərbi hissənin ərazisi abadlaşdırılıb, yaşıllıq zolağı salınıb.

* * *

Qeyd edək ki, Azərbaycanda ordu quruluğu sahəsində bütün mühüm tədbirlər ardıcıl surətdə, dünya təcrübəsi nəzərə alınmaqla həyata keçirilir. Odur ki, 2003-cü ildən Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Silahlı Qüvvələrin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində atılan addımlar

ordumuzun gücünə əlavə güc qatır. Bu gün Azərbaycanın dünya birliyində layiq olduğunu yere gətirən amillər sərasında Silahlı Qüvvələrin döyüş qabiliyyəti, texniki təchizatı, zabit kadrlarının hazırlıq səviyyəsi, əsgərlərin mənəvi-psixoloji durumu mühüm yararlıdır. Bu, həm də geosiyasi amil kimi ölkəmizin beynəlxalq aləmdə qlobal və regional yerini müəyyənləşdirir. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycanın bölgədə ən yüksək mövqelərə malik ölkə olmasının şərtləndirən əsas amillər sabitlik, dinamik iqtisadi inkişaf və güclü ordudur. Silahlı Qüvvələrin modernləşdirilməsi, hərbi hissələrin müasirələşdirilməsi istiqamətində görülən işlər ardıcıl davam etdirilir.

Ali Hərbi Məktəbdə dövlət imtahanları keçirilir

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində dövlət imtahanları keçirilir.

Dörd il müddətində hazırlıq keçən və təhsil alan kursantlar bilik və bacarıqlarını nümayiş etdirirlər.

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, gələcəyin zabitləri sinif otaqları və xüsusi hazırlanmış məntəqələrdə müxtəlif ixtisaslar və rəhbər sənədləri bilmələri üzrə nəzəri, çöl-səhra şəraitində isə taktiki və atəş hazırlığı, döyüş texnikasının istismarı, eləcə də digər fənlər üzrə praktiki imtahanlar verilər.

Azərbaycanın və Türkiyənin Ukraynadakı səfirləri iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafını müzakirə ediblər

Azərbaycanın Ukraynadakı səfiri Elmira Axundova Türkəyinin bu ölkədəki səfiri Yağmur Əhməd Güldəre ilə görüşüb.

AZERTAC xəbər verir ki, görüşdə hər iki ölkə arasında bütün sahələri əhatə edən əməkdaşlığın perspektivləri, pandemiya dövründə Azərbaycan və Türkəyinin birge fealiyyəti, regiondakı ictimai-siyasi və iqtisadi vəziyyət, Ermənistan-Azerbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinin bölge üçün vacibliyi, qondarma "erməni soyqırımı" və digər məsələlər müzakirə edilib.

Səfir Elmira Axundova bildirib ki, tarixi bağlılıq və qardaşlıq baxımından dünyada Azərbaycan ilə Türkiye qədər bir-birinə ən yaxın ölkə yoxdur. "Bizim işimiz bu əlaqələri həm beynəlxalq müstəvədə, həm də ikitərəflə formata daşıda da inkişaf etdirmek və bu birliyi daha da möhkəmləndirməkdən ibarətdir. Hər iki ölkə istər Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, isterse də qondarma "erməni soyqırımı" ilə bağlı məsələlərdə həmişə vahid, dönməz mövqe nümayiş etdirib", - deyə azərbaycanlı diplomat əlavə edib.

edib.

Türkiyə ilə Azərbaycan arasında çox gözlə münasibətlərin olduğunu vürgüləyən səfir Yağmur Əhməd Güldəre qeyd edib ki, bu münasibətlər strateji əməkdaşlıq xarakteri daşıyır və qardaşlıq əlaqələrinə əsaslanır.

"Güclü iqtisadiyyata və siyasi proseslərdə böyük rolə malik olan Azərbaycanda son vaxtlar ciddi islahatlar həyata keçirilir. Türkəyə Azərbaycanın regionda daha da güclənməsindən maraqlıdır", - deyə Yağmur Əhməd Güldəre əlavə edib.

"Ən yaxşı motoatıcı bölük" adı uğrunda yarış keçirilir

Müdafıə nazirinin təsdiq etdiyi 2020-ci il üçün döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq, Azərbaycan Ordusunda "Ən yaxşı motoatıcı bölük" adı uğrunda yarış keçirilir.

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, yarışda döyüş maşını üzərində motoatıcı bölmələrin hazırlığı yoxlanılır, heyətlərin bilik və bacarıqları artırılır, döyüş vərdişləri tekniləşdirilir.

Hərbi qulluqçular sürücülük, atış, fiziki hazırlıq və digər məşğələlər üzrə məqbulları müvəffəqiyətlə yerinə yetirir, eləcə də verilən tapşırıqları dəqiq, vaxtında və düzgün icra edirlər.

ABŞ Kongresinin üzvü 28 May - Respublika Günü ilə bağlı bəyanat verib

ABŞ Kongresində Azərbaycan üzrə İşçi Qrupun üzvü, Nümayəndələr Palatasında Oklahoma ştatını təmsil edən respublikaçı Kevin Hern Azərbaycanın milli bayramı - Respublika Günü 102-ci ildönümü münasibətə bəyanat verib.

AZERTAC xəbər verir ki, bəyanatda 1918-ci ildə Azərbaycanın Şərqdə ilk müstəqil, dönya və demokratik respublika qurduğunu bildirilib. Kongres üzvü uzun illər sovet nəzarətində olan Azərbaycanın Sovet İttifaqının çökəmisi ilə 1991-ci ildə yenidən müstəqilliliyi bərpa etdiyini və 1992-ci ildə ABŞ-in Azərbaycanla diplomatik əlaqələr qurdugunu vurgulayıb.

Bəyanatda, həmçinin Azərbaycanın Amerikanın etibarlı mütəfiqi olduğu, Azərbaycan əsgərlərinin beynəlxalq terrorçuluqla mübarizədə ABŞ əsgərləri ile ciyin-ciyinə xidmət etdiyi qeyd olunub. Bundan əlavə, Azərbaycanın enerji marşrutlarının müxtəlifləşdirilməsi, həbələ Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi vasitəsilə ABŞ müttəfiqlərinin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynadığı bildirilib.

Kongres üzvü əhalisinin əksəriyyətini müsəlmanların təşkil etdiyi dönya və dövlət olan Azərbaycanda xristian və yəhudü icmalarının birge yaşadığını qeyd edərək Azərbaycandakı dini plüralizmi təqdir edib.

Sonda Kongres üzvü Azərbaycanla Oklahoma ştatının Milli Qvardiyası arasındaki tərəfdəşlığı ön plana çəkib. K.Hern Kongresdəki Azərbaycan üzrə İşçi Qrupun üzvü kimi çalışmaqladan və ABŞ-la Azərbaycan arasındaki dostluq əlaqələrindən məmənluğunu ifadə edərək bir daha Azərbaycan xalqına səmimi təbriklərini izhar edib.

15 İyun - Milli Qurtuluş Günüdür

Ulu Öndərin siyasi ırsının öyrənilməsi bəşəri prosesdir

Böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyev sovet dönməndə, dövlət müstəqilliyimiz bərpa edildikdən sonra da azərbaycançılıq ideologiyasının cəfərəsi olub.

Xüsusi xidmət orqanlarında çalışan əməkdaşın geniş dünyagörüşünə, kifayət qədər yüksək təfakkürə, analitik təhlil qabiliyyətinə, möhkəm iradəyə, qətiyyətə, ... malik olması ilkin şərtlərdən olub. Heydər Əliyev 1941-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Xalq Daxili İşlər Komissarlığında, Xalq Komissarları Sovetində işləyib, 1944-cü ildə dövlət təhlükəsizlik orqanlarına göndərilib. 1969-cu ilə kimi Azərbaycan SSR Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsində işləyib, həmçinin Komitənin sədri olub. 1969-cu ilden 1982-ci ilə qədər Azərbaycan KP MK-nin birinci katibi kimi fəaliyyət göstərib.

Dahi şəxsiyyətin "Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam" kəlamını "Mən azərbaycanlıyam" deyənlərin hamısı yaşam fəlsəfəsinin mahiyyəti kimi yaşadıb, yaşadır, yaşadacaq...

Sovetlər dönməndə müttəfiq respublikada ittifaq miqyaslı sənaye müəssisəsi yaratmaq imperianın siyasetine uyğun gəlmirdi. Bele müəssisəni yaratmaq üçün müttəfiq respublikanın rəhbərinin kifayət qədər böyük nüfuzu, nüfuzla bərabər dönməz məntiqi olmalydı; Bakıda Elektron Hesablama Maşınları zavodu, "Radiozavod", "Azon" zavodu, Bakı Məşət Kondisionerləri zavodu, ... ya radıldı. Bunlar müttəfiq respublikada o dövr üçün böyük və gərəklə iqtisadi tərəqqi idi. Bu tərəqqini tarix böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin azərbaycançılığı kimi yaşatdı. Bu zavodlar gənclərin şəhərə axınında, eyni zamanda, təhsil almışında - işləyə-isləyə ali, orta ixtisas məktəblərinə oxumasında, formallaşmasında, daha geniş dünyagörüşə malik olmasına kifayət qədər əhemməyəti oldu.

Böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin Azərbaycanda hakimiyətdə olduğu dövrü azərbaycançılıq ideologiyasının yaşıldımasında mühüm bir mərhələ adlandırmış olar: azərbaycanlı gənclərin ittifaqın nüfuzlu universitetlərində təhsil alması temin olundu. Bu, Azərbaycan üçün yüksək elmi qabiliyyətə malik milli kadrların hazırlanmasına göstərilən yüksək qayğı kimi dəyişdirilmelidir. O illərdə böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyev Azərbaycanda ibtidai həbi məktəbin yaradılmasına nail oldu. SSRİ hökuməti əyalətdə (müttəfiq respublikalar imperiya üçün əyalət id) belə bir məktəbin yaradılmasını qarşısını ala bilmədi. "Naximov, Suvorov adına ibtidai həbi məktəbler varsa, buna ehtiyac yoxdur" məntiqi də dahi rəhbərin qətiyyət yüksəkliyini aşa bilmədi. Bu məktəbin Azərbaycanın sonrakı taleyində - müstəqilliyi bərpa olunduqdan

sonra ister hərbçi kadrların hazırlanması baxımından, isterse de Qarabağda gedən döyüşlərde ne kimi əhemməyətə malik olduğunu xatırlatmağa ehtiyac yoxdur. Bu məktəb həm də yeniyetmələrin vətənpərvərlik rühünə formalasmasında müstəsnə əhemməyətə malik olub, indi də belədir. O illərdə Azərbaycan ədəbiyyatının, mədəniyyətinin, incəsənətin istər ittifaq, isterse də dünya ədəbiyyatına, mədəniyyətinə, incəsənətinə integrasiyası yüksək səviyyədə temin edildi. Böyük ədiblərin, mədəniyyət, incəsənət adımlarının adının əbədişdirilməsi də azərbaycançılıq ideologiyasının yaşarlığını təntənəsiydi və bu təntənə azərbaycanlıların bəşəri xalq, Azərbaycan adlı bir məməkətin bəşəri dövlət olduğunun təsdiqi idi. Bu təsdiq Heydər Əliyevin xalqın ciddi tələbiyle hakimiyətə gəlməsindən sonra dənaha şaxəli, dəha miqyaslı xarakter aldı: Azərbaycan dünya birliyine daxil oldu, dünya dövlətləri Azərbaycanla ikitərəflı, çoxtərəflı iqtisadi əlaqələr saxlamağa başladı, neçə-neçə beynəlxalq müqavilə, o cümlədən "Ösrin müqaviləsi" imzalandı. Bunlar Məhəmməd Hadijin "Yox milletimin imzası imzalar içinde..." təssəlüfünə tarixi təsəlli, bəşəri inam oldu...

Müstəqil Azərbaycanda ordu quruculuğu həbi nəzəriyyələr əsasında qurulmayıb. Böyük tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ile hakimiyətə qayıtdıqdan sonra özünü müdafiə batalyonları buraxıldı, ölkəmizdə vahid komandanlıqla təbe olan nizami ordu formalasdırıldı. Horadız əməliyyatı Azərbaycan Ordusunun döyüş əzminin, qələbə ruhunun təsdiqi kimi tarixləşdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ulu Öndərin siyasi kursunu uğurla davam etdirir. Bu uğurlu, qətiyyətli siyasetin neticəsidir ki, Azərbaycan Ordusu dönyanın ən güclü orduları sırasındadır.

**Mübariz MUSAYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

niz ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin hakimiyyyətə qayıdışından sonra milli-mənəvi sərvətlərimizə, dilimizə, dinimizə, tarixi ırsimize qayğı dövlət siyaseti seviyyəsine qaldırıldı.

Müstəqil dövlətimizin keçidi inkişaf yolu göstərdi ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyyətə qayıdış günü - 15 iyun Azərbaycan xalqının Milli Qurtuluş Günü kimi tarixə qızıl hərflərə yazıldı. Ulu öndə Heydər Əliyevin müdrikliyi, böyük siyasi təcrübəsi sayəsində Azərbaycan dövləti məhv olmaq, siyasi xəritədən silinmək təhlükəsindən, xalqımız vətəndaş mühərribəsindən, yenidən hansı xarici qüvvələrin təsiri altına düşməkdən xilas edildi. Ölkəmizin tarixi inkişafı tamamilə yeni, işıqlı və perspektivli gələcəyə istiqamətləndi.

Böyük siyasi xadim Heydər Əliyevin qayğısı ilə başlıca qayəsini müstəqillik, azərbaycançılıq, dövlətçilik, demokratiya, dünyəvilik kimi ümumbehəri dəyerler təşkil edən yeni milli ideologiyanın esası qoyuldu. İndi regionda heç bir layihə Azərbaycanın razılığı və ya iştirakı olmadan həyata keçə bilmez. Azərbaycan bu illerde dönyanın nəhəng dövlətləri ilə six münasibətlər qurdur, ölkəmiz Avropa Şurasına və bir sıra beynəlxalq təşkilatlara təm hüquqlu üz qəbul olundu. Üçrəngli bayraqımız beynəlxalq təşkilatlarda dalgalandı. Bu, bir xalqın, bir dövlətin məhz ulu öndə Heydər Əliyev zəhməti ilə başa gələn qələbesi idi. Bu qələbenin əsası məhz 15 iyunda qoyuldu.

Azərbaycan əsgərinin xoş sorağı bu gün beynəlxalq sülhmeramlı əməliyyatlardan gəlir. İraq və Kosovoda əmin-amanlıq yaradılması üçün vaxtılı həmin bölgələrə əzam olunmuş bölmələrimiz üzərlərinə düşən missiyani ləyqətələ və məharətlə yerinə yetirdilər. Hazırda Azərbaycan Ordusunun bölmələri Əfqanistanda sülhmeramlı əməliyyatlarda uğurla iştirak edir. Azərbaycan Ordusunun qazandığı bütün nailiyyət və qələbelər Ümummilli Liderin vaxtılı ordu quruculuğu sahəsində apardığı köklü islahatların nəticəsidir.

Ümummilli Liderimiz dönya-ya onu da sübut etməyi bacardı ki, Azərbaycanın qədim dövlətçilik ənənəsi var. Həmin ənənəni bu gün uğurla davam etdirən, Heydər Əliyev kursunun ləyqəli davamçısı, Prezident İlham Əliyevdir. Aparılan siyasi kursun doğruluğunu sübut etmək üçün son vaxtlar görlən quruculuq işlərinə, əldə olunan nailiyyətlərə diqqət yetirək, özülü Ümummilli Lider tərəfindən qoyulan inkişafın miqyasını təsəvvür etmək çətin olmaz.

Ulu Öndərin əsasını qoymuş ve bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilən dövlət quruculuğu və iqtisadi inkişaf strategiyası özünün parlaq bəhrəsini verməkdədir.

**Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

**Azərbaycan hərbçiləri
Moskvada keçiriləcək hərbi
paradda iştirak edəcək**

İyunun 24-də Moskva-da keçiriləcək Böyük Vətən müharibəsində fəşizm üzərində Qələbənin 75 illiyinə həsr olunmuş hərbi paradda ölkəmizi Azərbaycan Ordusunun 75 hərbi qulluqçusundan ibarət heyəti təmsil edəcək.

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, paradda hərbçilərimizin ölkəmizin istehsalı olan silahlılar təntənəli keçidi olacaq.

Mərasimdə Azərbaycan Respublikasının Müdafıə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti qonaq qismində iştirak edəcək.

**Müdafıə Nazirliyi
Mətbuat Xidmətinin
məlumatı**

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

5 iyun 2020-ci il.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində snayper tüfənglərindən də istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 25 dəfə pozub.

Ermenistan Respublikası Krasnoselsk rayonu ərazisində adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gedəbəy rayonunun Zamanlı kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyərx, Ağdam rayonunun Tağıbəyli, Yusifcanlı, Füzuli rayonunun Qorqan, Horadız kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy və Tərtər rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

AZƏRBAYCAN ORDUSU dünya orduları ilə müqayisə ediləcək dərəcədə inkişaf edib və adı böyük hərflərlə yazılmışa layiqdir

"Nankor qonşusu tərəfindən haqsız ərazi iddialarına məruz qalan, torpaqları işğal edilən ölkə ordusunun inkişaf etməməyi, yüksək döyüş qabiliyyəti və mənəvi-psixoloji səviyyəyə malik olmamağa, peşəkarlaşmamağa, qüdrətlənməməyə mənəvi haqqı yoxdur. Eyni zamanda, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi və ərazi bütövlüyümüzün təmin olunması kimi müqaddəs vəzifədən, vuruş-

gindir. Fasizm üzərində Qələbənin 75 illiyi, ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 97-ci ildönümü və 28 May - Respublika Günü. Bu bayramları hörmət və böyük ehtiramla qeyd edərkən, Vətənimizin çıxırlanması yolunda canını qurban verən, sağlamlığını itirən, xalqımız qarşısında xidmətləri olan insanların əməyi də minnədarlıq hissi ilə qeyd edilir. Əlamətdar günlərdə həmin in-

Eyni zamanda, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi və ərazi bütövlüyümüzün təmin olunması kimi müqaddəs vəzifədən, vuruşaraq ərazilərimizi düşməndən azad etmək əzmin-dən də Azərbaycan Ordusunun dönmək niyyəti yoxdur. Məhz buna görə de ordumuzun güclü, müasir silahlara, döyüş qabiliyyətinə, döyüş ruhuna, qəlebə əzminə malik olması labübdür, qəçiləmzdır və zamanın tələbidir.

Deyirlər tekrar biliyin anasdır. Bu deyimə əsaslanaraq son bir neçə il ərzində alınan, ölkəmizdə istehsal edilərək ordumuzun istifadəsinə verilən silahları bir daha sadalamaq yerinə düşər. "İldirim" və modernləşdirilmiş S-125, "RM 7085", "Qasırga", "Ekstra", "Polonez", "LORA" və s. kimi zenit-raket sistemləri, S-31 "Vena", "DANA", "TOC-1A Solntsepyok", "MSTA-S", 2A 36 "Geasint" və s. kimi artilleriya və minaataan sistemləri, "SPAYK" və "XRİZANTEMA-S" kimi tank əleyhinə idarəolunan raket kompleksleri, T-90S tankları, BMP-3, ZTR 82 A və s. kimi zirehli-döyüş texnikaları, "Super Muşşak", L-39 təlim-döyüş təyyarələri, "BELL-412", "MD-530" və "Mi-35" helikopterləri, "AEROSTAR", "HERON", "ORBITER", yüzlərlə yeni növ kamikadze tipli "Zərbe" və keşfiyyat-müşahide pilotsuz uçuş aparatları (PUA), eləcə də açıqlanması məqsədə uyğun olmayan digər hərbi döyüş vasitələri. Ən əsası ise bütün bu texnika və silahlardan peşəkarlıqla, bacarıqla, inamla, effektiv istifadəye qadir olan Azərbaycan hərbiçiləri də hazırlanıb. Bütün bunları gördükdən, bildikdən sonra əminliklə deyə bilərik ki, müasir silahlarla, texnoloji avadanlıqlarla təchiz edilən bölmə-

raq ərazilərimizi düşməndən azad etmək əzmindən də Azərbaycan Ordusunun dönmək niyyəti yoxdur. Əslində, başqa cür ola da bilməz. Bunu bizdən zaman, xalq, dövlətimiz tələb edir."

Bu fikirlər Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin əməkdaşı, hərbi jurnalist İsa İsmayılovun "Dünya orduları ilə müqayisə ediləcək qədər yüksəlmış və adı böyük hərfə yazılmışa layiq olan AZƏRBAYCAN ORDUSU" sərlövhəli yazısında yer alıb. AZƏRTAC məqaləni təqdim edir.

Azərbaycan Ordusu sözünün yazının başlığında böyük hərflərə yazılması heç də təsdiyi deyil. Bu, bir növ orduda xidmət edən, ordumuzun gücənləməsi, qüdrətlənməsi namine yorulmadan çalışın, fəal istirak edən, əlindən gələn edən, bacarığı qədər bu prosesdə zəhməti olan insanların əməyinə veriləcək qiymətin və ordun quruculuğunda qısa müddət ərzində belə böyük uğurlar qazanmağa nail olan Azərbaycan dövlətinə, Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanına ehtiramın kiçik bir göstəricisi.

Bu gün öz gücü, qüdrəti, imkanları, döyüş əzmi, mənəvi ruhu, təminatı, təchizatı, ən müasir döyüş vəsitələrinə və sadalamağım dərəcədən inkişaf etməməyi və mənəvi-psixoloji səviyyəyə malik olmamağa, peşəkarlaşmamağa, qüdrətlənməməyə mənəvi haqqı yoxdur. Ordumuz artıq bu parametrlərə cavab verən həddə yüksəlməkdir və yüksəlməkdə davam edir. Bunu bizdən zaman, xalq və dövlətimiz tələb edir.

Yola salduğumuz may ayı tarixi və əlamətdar günlərlə zən-

sanları xatırlayarkən və tarixi şəxsiyyət Heydər Əliyevin xidmətlərindən danışarkən Ulu Önderin Azərbaycan dövlətciliyi tarixində ən böyük əsəri olan güclü, qüdrətli Azərbaycan Ordusundan danışmamaq düzgün deyil.

Təməli ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən bu gün qətiyyətlə davam etdirilən Azərbaycan Ordusunun inkişaf prosesi bütün illər ərzində daim yüksələn temple, planlı şəkildə həyata keçirilib.

Əslində, başqa cür ola da

naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun da son müşavirəde qeyd etdiyi kimi, Türkiyə, Fransa, İspaniya, İtaliya, İsrail, Rusiya, Belarus və hərbi sənayesi inkişaf etmiş digər ölkələrdən alınan müasir silah və hərbi texnikalar, eləcə də digər hərbi tətəyinatlı avadanlıqların daxil edilməsi prosesi davam edir.

Bir faktı da qeyd etmək yerinə düşər ki, artıq ordumuzun imkanlarının gücləndirilməsi istiqamətində atılan addimlarda müasir döyüş taktikasına uyğun olaraq, düşmənə birbaşa təmassa girmədən onun qüvvə və vəsatitlərini məhv etmək məsəlesi daim ön planda yer alır. Tam qətiyyətlə deyə bilərik ki, düşmənə döyüş meydandan üzüze gəlməzdən əvvəl, uzaq məsafədən zərbələr endirməklə onun hərbi strukturlarını iflic vəziyyətə salmaq, canlı qüvvələrinin maksimum demoralizə etmək istiqamətində də artıq böyük işlər görülüb. Ordumuzun sərəncamında olan və bir neçə yüz kilometrlərlə məsafədən yüksək dəqiqliklə atəş açmaqla böyük dağılıcı imkanlara malik silahlar bunu deməyə əsas verir.

bilməz. Nankor qonşusu tərəfindən haqsız ərazi iddialarına məruz qalan, torpaqları işğal edilən bir ölkənin ordusunun inkişaf etməməyi, yüksək döyüş qabiliyyəti və mənəvi-psixoloji səviyyəyə malik olmamağa, peşəkarlaşmamağa, qüdrətlənməməyə mənəvi haqqı yoxdur. Ordumuz artıq bu parametrlərə cavab verən həddə yüksəlməkdir və yüksəlməkdə davam edir. Bunu bizdən zaman, xalq və dövlətimiz tələb edir.

Lərimiz qısa müddətə döyüş vəziyyətine gətirilmək, günün istənilən saatında və istənilən iqlim şəraitində döyüş tapşırıqlarını maksimal səmərəli icra etmək gücünə və imkanına malikdir. Buna heç şübhə edilməsin.

Döyüş əməliyyatlarının keçiriləcəyi ərazilərin xüsusiyyətləri, cəbhəboyu zonadakı şərait və vəziyyət nəzərə alınaraq düşmən üzərində qəti qələbəni təmin etmək məqsədilə ordumuzun silahlanmasına Müdafiə

"Düşmən tərəfi anlamalıdır ki, bu dəfə görüləcək tədbirlər 2016-ci ilin aprelindən tam fərqli olacaq, vurulacaq zərər isə ümumilikdə onun siyasi, iqtisadi və hərbi tənzəzlüləne getirib çıxaracaq" fikirlərini səsləndirməklə Müdafiə nazirimiz də yuxarıda qeyd etdiyimiz istiqamətdə böyük işlərin görüldüyü faktını təsdiqləyib.

Burada daha bir məqamı da təkrarən qeyd etmek yerine düşər. Ordumuzun genişmiqyaslı

təlimlər keçirməsi, istifadəsində olan silahlardan bacarıqla yararlanması, qarşıya qoyulan təlim-döyüş tapşırıqlarını ustalıqla icra etməsi üçün yaradılan imkanlar həm ölkəmizin iqtisadi qüdrətindən xəbər verir, həm də böyük zəhmətin, elmi, mənəvi, fiziki ehtiyatların səfərbər edilməsi deməkdir. Bunu hərbiçilərimiz gözəl başa düşür. Xalqımız, dövlətimiz də əmin ola bilər ki, döyüş qabiliyyətinin artırılması məqsədilə gündəlik keçirilən məşqlərə və planlı şəkildə icra edilən təlimlərə yaradılan imkanların hədər getmədiyini ordumuz hər an düşmənə döyüşdə sübut etməye hazırlıdır. Necə ki, bunu 2016-ci ilin Aprel və 2018-ci ilin Gunnut əməliyyatları zamanı eldə etdiyi uğurlarla sübut etdi. Bu gün tam əminliklə demək olar ki, həmin qələbələri yenidən təkrarlamaga ordumuzun gücü, imkanı, döyüş texnikası, peşəkarlığı, mənəvi-psixoloji hazırlığı və döyüş əzmi tam yətərlidir.

PS: Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, bütün bu sadaladıqlarımdan sonra əlimizi ürəyimizin üzərinə qoyaraq təkrarən deyə bilərik ki, Azərbaycan Ordusu bu müsbət fikirlərə və adının böyük hərflərlə yazılmamasına laiyqidir.

Fikrimcə dövlət müstəqilliyimin qarantı olan ordumuzun bu xoş sözlərə layiq olduğunu daha bir göstəricisi, Azərbaycan Ordusunun müqayisə edildiyi, bir cərgədə adı çəkildiyi həmin ölkələrin ordu quruculuğu tarixi, dövlətlərin bele qüdrətli ordular yaratmaq üçün səfərdikləri illər, verdiyi qurbanlar, dözdüyə məhrumiyyətlər və səfərbər etdikləri maddi resurslarıdır. Biz buna tarixi baxımdan çox qısa bir zaman kəsiyində nail olmuşuq ki, bu da alqışa laiyq məqamdır.

Bəli, bu gün 1000 illik, 500 illik ordu quruculuğu təcrübəsi olan ölkələrin orduları ilə eyni sıradə Azərbaycan Ordusunun da adının çəkilməsi qurur, hörmət, sevgi, ehtiram və rəğbet hissə doğurur. Əger ordumuzun uğurlarından danışarkən azərbaycanlıyam deyən kimsə bu güzel hissələri keçirmirsə, duymursa, yaşamırsa, deməli, ya o şəxslərin daxilində bu güzel duyğular yoxdur, ya da onlar özlərinin azərbaycanlı hesab etmirlər.

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən icimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq dərsinin qrup rəhbərinə dərsə hazırlaşmaq üçün kömək)

Suallar:

1. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə ordu quruculuğu.
2. Azərbaycan Ordusunun yaranmasının hüquqi əsasları və inkişaf mərhələləri.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə ordu quruculuğu

Azərbaycanda ordu quruculuğunun esasının qoyulması 1918-ci il təsadüf edir. Həmin il mayın 28-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti elan edildikdən sonra təşkil olunan ilk hökumət kabinetinin tərkibində Hərbi Nazirlik də var idi. Azərbaycanın tanınmış icimai-siyasi xadimi olmuş Xosrov bəy Sultanov isə hərbi nazir vəzifəsinə teyin olundu. Həmin dövrdə Azərbaycan son dərəcə mürəkkəb hərbi-siyasi şəraitdə qərar tutduğundan ve qisa müddət ərzində Azərbaycan xalqının müstəqilliyi ilə barışmayan bolşevik-daşnak qüvvələrinin qarşısını almağa qadir olacaq hərbi qüvvələrin yetişdirilməsi mümkün olmadıqdan Azərbaycan hökuməti hərbi kömək üçün Osmanlı Türkiyəsinə müraciət etdi. 1918-ci il iyünün 4-də Azərbaycanla Osmanlı Türkiyəsi arasında imzalanmış müqaviləyə uyğun olaraq Türkiye hökuməti Azərbaycana hərbi yardım göstərmək qərarına gəldi və Azərbaycana hərbi qüvvələr göndərdi. Həmin dövrdə Azərbaycanda mövcud olan milli hərbi qüvvələrin və Azərbaycana göndərilmiş olan Osmanlı hərbi qüvvələrinin bazasında Qafqaz İsləm Ordusu yaradıldı. Azərbaycanda ordu quruluğuna və ordu hissələrinin fealiyyətinə rəhbərlik Azərbaycan hökumətinin razılığı ilə Qafqaz İsləm Ordusu komandanına həvələ edildi. Ona görə Azərbaycan hökumətinin ilk kabinetinin tərkibinə daxil edilmiş Hərbi Nazirliyin təşkil mühəqqəti olaraq təxirə salındı. Hökumət strukturunda isə Qafqaz İsləm Ordusu komandanlığı ilə əlaqələri nizamlayacaq hərbi işlər üzrə baş müvəkkil vəzifəsi təsis olundu və İsmayıllı xan Ziyadxanov bu vəzifəyə təsdiq edildi.

Azərbaycanın milli ordu qüvvələrinin əsasını hələ Cümhuriyyətin elan edilmesindən əvvəl yaradılan və general-leytenant Əlağa Şıxlinski tərəfindən rəhbərlik edilən Müselləman Korpusu təşkil edirdi. 1918-ci il iyünün 26-də Müselləman Korpusunun adı dəyişdirilərək Əlahiddə Azərbaycan Korpusu adlandırıldı. Həmin gün hazırda Azərbaycan Ordusunun yaradılması günü kimi qeyd edilməkdədir.

Qafqaz İsləm Ordusunun mövcudluğu dövrü Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ordu quruluğunun birinci mərhələsini təşkil edir. 1918-ci il noyabr ayının 1-dən isə Cümhuriyyətin ordu quruluğunun ikinci mərhələsini başlayır. Həmin gün Azərbaycan hökuməti Hərbi Nazirliyin bərpa ediləsi haqqında qərar qəbul etdi. Nazirlər Şurasının qərarına əsasən, Azərbaycan hökumətinin sədri Fətəli xan Xoyski hərbi nazir vəzifəsinə öz üzərinə götürdü. Rusiya ordusu sıralarında tam artilleriya generalı rütbəsinə qədər şəxslər xidmət yolu keçmiş Səməd bəy Mehmandarov isə hərbi nazirin müavini təyin edildi və Hərbi Nazirliyin formalasdırılması ona həvalə olundu.

Birinci Dünya müharibəsinin

Mövzu: Azərbaycan Ordusunun yaranması və formalaşması tarixi.

nəticələrinə görə qalib elan edilmiş Müttefiq dövlətlərin Bakıya gelmiş hərbi qüvvələri komandanlığının tələbi ilə Hərbi Nazirlik 1918-ci il noyabrın 22-de Gəncəyə köçmək məcburiyyətində qaldı. Yəni, Hərbi Nazirlik 1919-cu il iyun ayının sonlarına kimi paytaxtdan və hökumət orqanlarından uzaqda fəaliyyət göstərməli oldu. 1919-cu il iyun ayının sonlarında Bakıya köçürülen Hərbi Nazirlik Krasnovodsk və Merkuri küçələrinin (indiki Zərifə Əliyeva və Səməd Vurğun küçələri) kəsişməsindəki binada yerləşdirildi və Cümhuriyyətin süqutuna qədər burada fəaliyyət göstərdi.

1918-ci il dekabrın 25-de Səməd bəy Mehmandarov Azərbaycan hökumətinin qərarı ilə hərbi nazir, dekabr ayının 29-da isə general-leytenant Əlağa Şıxlinski (28 iyun 1919-cu ildən etibarən tam artilleriya generalı) hərbi nazirin müavini vəzifəsinə təyin edildi.

Azərbaycan hökuməti Hərbi Nazirliyin qarşısında ölkənin ərazi bütövlüyü müdafiə etməyə qadir olan ordunun yaradılması vəzifəsinə qoymuşdu. Hərbi Nazirliyin rəhbərləri fədakar xidmətlərinin sayəsində bu vəzifənin öhdəsinə uğurla gəldilər. Cümhuriyyətin süqutu ərefəsində Azərbaycan Ordusunda hər biri səkkiz aldaydan ibarət olan iki piyada diviziysi, iki əlahiddə piyada diviziysi, üç alaydan ibarət olan süvari diviziysi, iki artilleriya briqadası və digər hissə və bölmələr mövcud idi.

1920-ci il aprelin 28-də 70 min-dən artıq olan bolşevik hərbi qüvvələrinin hərbi müdaxiləsi nəticəsində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti süqut etdi. Azərbaycanda hakimiyət bolşeviklərin elinə keçidkən sonra Hərbi Nazirliyin bəzasında Azərbaycanın Hərbiyyə və Bəhriyyə Komissarlığı yaradıldı.

1922-ci ilin sonlarına, yəni, SSRİ təşkil edilən kimi Azərbaycan və onun Hərbiyyə və Bəhriyyə Komissarlığı formal müstəqilliyini saxladı. Azərbaycan SSRİ tərkibinə daxil edildikdən sonra Hərbiyyə və Bəhriyyə Komissarlığı nazirlilik statusunu itmiş oldu. Azərbaycanda hərbi işlərə rəhbərlik SSRİ mərkəzi orqanlarının səlahiyyətinə keçdi.

Azərbaycan Ordusunun yaranmasının hüquqi əsasları və inkişaf mərhələləri

XX əsrin sonlarında ölkədə siyasi hakimiyətin böhranı hala düşməsi və müttefiq respublikalarda milli-azadlıq hərəkatının genişlənməsi Azərbaycanda Müdafiə Nazirliyinin bərpası üçün real imkanlar açdı. 1991-ci il avqustun 30-da Azərbaycan Respublikasının Ali Soveti "Milli özünümüdafiə qüvvələrinin yaradılması haqqında" qərar qəbul etdi. Həmin qərarın əsasında respublika prezidentinin 5 sentyabr 1991-ci il tarixli Fermanına əsasən Azərbaycanda Müdafiə Nazirliyi təşkil edildi və milli ordunun yaradılmasına başlandı. 1991-ci il oktyabr ayının 9-da isə Respublika Ali Soveti tərəfindən ordu quruluğunu hüqu-

qi bazası olan "Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri haqqında" qanun qəbul edildi.

1993-cü ilin ortalarına kimi ölkədə hərbi-siyasi vəziyyətin gərgin olması nəticəsində ordu quruluğu vahid komandanlıq və bir mərkəzden idarəolunma principindən tamamilə mehrum edilmişdi. Azərbaycan Ordusu işgalçı Ermənistan silahlı qüvvələrinə qarşı müharibə aparmalı olduğu halda, daha çox özünü qoruyub saxlamaq uğrunda mübarizə aparırdı. Ordu siyasişmiş, hakimiyət uğrunda mübarizə alətinə çevrilmişdi. Nəticədə, Şuşa və Laçın işgal edildi, Dağlıq Qarabağ Ermənistan arasında strateji "dəhliz" açıldı və Azərbaycanın neçə-neçə rayonunun sonrakı işgali üçün zəmin yaradıldı.

Azərbaycanda Müdafiə Nazirliyinin və ordunun real şəkildə formalasdırılması ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü il noyabr ayının 2-də radio və televiziya ilə xalqa müraciətindən sonra başladı. Ordu və Müdafiə Nazirliyin qeyri-sağlam qüvvələrdən temizləndi, ordu yeni qüvvələr cəlb edildi, ordu quruluğunda köklü dəyişikliklər həyatı keçirildi.

Ümummülli lider Heydər Əliyevin ordu quruluğunu bu mərhələsində apardığı işlərin hərbi-siyasi nəticəsi olaraq ordu daxilində dərinləşməkdə olan böhranın qarşısı alındı və bu sahədə keyfiyyət dəyişikliyi yarandı.

Ümummülli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan Ordusuna göstərdiyi diqqət və qayğının nəticəsinde vahid komandanlıq prinsipi bərəqərar edildi, ordunun maddi-texniki təminatı əvvəlki illərdən forqlı olaraq əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırıldı, hərbi hissə və birləşmələrin maddi-texniki, tibbi və digər vasitələrlə təmin edilməsi təşkil olundu, maliyyə-təsərrüfat fealiyyəti nizama salındı. Azərbaycan Ordusuna tələb olunan silah, hərbi texnika, döyüş sursatı, arxa xidmət əmlakı və digər maddi vasitələrin Azərbaycan Respublikasının sənaye müəssisələrində istehsal edilməsi ölkə iqtisadiyyatının inkişafına da təkan verdi. Orduda şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji hazırlığına, döyüş ruhunun yüksəldilməsinə diqqət artırıldı, hərbi vətənpərvərlik işi gücləndirildi.

1993-cü il dekabr ayının 10-da Beyləqan istiqamətində hückuma keçən Ermənistan silahlı qüvvələri ilk dəfə ordumuzun mütəşəkkil müqaviməti ilə qarşılıqlı. Dekabr ayının sonlarında Goranboy, Tərtər və Ağdam istiqamətlərində düşmənin hückumlarının qarşısı alındı, onun xeyli canlı qüvvəsi və texnikası məhv edildi. Füzuli-Beyləqan istiqamətində əks-hückuma keçən qoşunlarımız işgal olunmuş torpaqlarımızın bir hissəsinə azad edərək, düşmənin bu istiqamətdə yerləşən hərbi qruplaşmasını darmadağın etdilər. Belə bir şəraitdə ermənilər danişqıllar stolu arxasına gələrək 1994-cü il mayın 12-də atəşkəs haqqında sənədə qol çekməyə məcbur oldular və bununla da Azərbaycan Ordusunun yenidən

qurulmasına şərait yarandı.

Dövlətçilikdə varislik anlayışına önem verən ulu öndər Heydər Əliyevin 22 may 1998-ci il tarixli Fermanı ilə 26 iyun Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri Günü elan edildi. Bu gün iqtisadi yüksəlişi ilə diqqətlər özüne cəlb edən ölkəmiz yaradılmış qüdrətli ordusu ilə de hər bir azərbaycanının qurur mənbəyinə çevrilib.

Ulu öndər Heydər Əliyevin 1999-cu il fevralın 20-də imzaladığı Fermana əsasən, Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyası fealiyyətə başlamış, 2001-ci ildə Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzi yaradılmışdır. Mərkəzdə zabit heyətinin tekniləşdirilmə, ehitiyat zabit hazırlığı, gizir hazırlığı və müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının hazırlığı kursları fealiyyət göstərir.

Silahlı Qüvvələrin bütün növlərində, hərbi hissə və birləşmələrdə komanda-qərargah və taktiki təlimlər, döyüş hazırlığı, dərsləri keçirilir, döyüş hazırlığı yüksək seviyyədə saxlanılır. Əldə olunan nəticələr bərədar edildi, ordu quruluğunda köklü dəyişikliklər həyatı keçirildi.

Müsərəqili dövlətimizin memarı və qurucusu olan ulu öndər Heydər Əliyev həm də qüdrətli Azərbaycan Ordusunun yaradıcısıdır. Ulu öndər Heydər Əliyevin əzaqqörənliliklə həyata keçirdiyi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin qətiyyət və ardıcılıqlı davam etdirildiyi strategiyaya əsaslanan ordu quruluğunu prosesi xalqımızın zəngin və şərəfi ənənələrini qorumaqla həyata keçirilməkdədir. Bu gün öz güc və qüdrəti ilə sevilən, qarşıya qoylan bütün vəzifələri layiqinə yerinə yetirmək imkani na malik olan Azərbaycan Ordusu dövlət müstəqilliyinin bərpasından ötən illər ərzində Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışının də od-alovundan keçərək metinləşdi, müsərəq inkişaf seviyyəsinə gəlib çatdı. Qarşısına qoylan hər hansı tapşırığı yüksək seviyyədə yerinə yetirmək iqtidarına malik Azərbaycan Ordusu bu gün NATO standartlarına cavab verən seviyyədə formalasdırı.

Ordumuzun döyüş hazırlığının daha da yüksəldilməsi, şəxsi həyətin müsərəq silah və texnikadan məharətlə istifadə bacarığına yüksəlməsi üçün maddi-texniki bazarın inkişaf etdirilməsi, qabaqcıl üsulların tətbiqi ilə təlim və tədris sisteminin daim tekniləşdirilməsi, hərbi təhsilin və hərb elminin günün tələbləri seviyyəsində qaldırılması, şəxsi həyətin yeni döyüş şəraitinə uyğun təlimlər cəlb edilməsi, nəhayət şəxsi həyətin sosial-məsiət şəraitinin müsərəq dönya standartlarına uyğun qurulması neticəsində qarşıya qoymuş hədəflərə nail olunmuş və bu istiqamətdə tədbirlər davam etdirilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev Azərbaycan dövlətinin bu istiqamətdə yürüdüyü siyasetin məzini, məqsədini çox aydın və dürüst şəkildə belə ifadə edib: "Biz bütün sahələrdə orduda gedən proseslərin inkişafına çalışırıq. Son illər ərzində maddi-texniki bazarın möhkəmdirilməsində böyük işlər görülmüşdür, çoxlu texniki avadanlıq, müsərəq silahları alınmışdır və beləlikle, Azərbaycan ordusunun dünya döşənəsinə özünlükli yeri var. Azərbaycan məharibə şəraitində yaşayır və belə olan halda ilk növbədə ordu quruluğuna böyük diqqət göstərilməlidir".

Azərbaycan əsgərinin döyüş növbətçiliyi Vətənə sevgidi, dövlətə, dövlətçiliyə sədaqətdi. Hansı fəsil olursa-olsun, ayam əsgərlərin könlüne yatırsa, gözəldi, gözəldirəsə, bizim de könlümüzcədi. Bu ilin qış müləyim keçdi. Sərt keçsəydi də döyüş növbətçiliyi aparanların torpağı məhəbbətinə görə, Vətənə sədaqətine görə, hərbi xidmətin mahiyətinə görə səngərdəkiliyə təsir göstərə bilmezdi. Bu, səngərin qüdrəti deyil, səngərdəkiliyin müqəddəsliyi müqəddəs münasibətinin qüdrəti.

Səngər mühərbi deməkdir;...

Səngərin nə olduğunu mən də bələdəm. Ömrümün səngərli günlerini də, səngərdə ilk dəfə nəfəs dərdiyim anları da yaxşı xatırlayıram, ilk səngərli günümde buludların arasından sıyrılan Güneş də, bu işığın sarılığı gözəllikləri de...

...1993-cü ilin yazydı. Ağdərədə səngərdən gəl üzünə baxanda əvvəl-əvvəl gözlerim alacağımı - Güneş hərdən görünürdü, hərdən buludların arxasına çəkilirdi. Səngərlərin yan-yərəsində sakitliydi. Arada gözlerimizi mühərbi bəxəber quşların nizamsız uçuşu çəkirdi. Özümə də bəlli olmayan səbəblər görə düşüncələrimin nizami quşların uçuşuna təmsinirdi. Uzaqlardan ara-sıra gülə səsleri eşidildi. Gözənləmədən Güneşin üzüne tül qalınlığında bulud sarılmışdı. Səngərli günümün gülə səslerinə sari boylanması istəmidim. Yusif Mirzəyev (ölümündən sonra Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görüldü) əlini çıxıma qoyub arxayınlıqla, "Qarasına atılar" - demişdi, yəni, üvansız atışlardı. Güllərin üvansız atıldığıni bilsək də, sükutu dinləmək, səssizliyi dinləmək istəyiyle səngərdən çıxmışdıq. Yusifin əli hələ çıxımdən üzülməmişdi. Bir müddət beləcə dəyanmışdıq. Bir qədər aralıda çən-çək görünəndə Yusif demişdi ki, çən yan-yərəni bürüye biler, əsgərin döyüş əzminə, qələbə ruhuna ya-xın düşəmməz. Alını ovaşdurub "Neçə aylardır gecələrin yuxusunu güllələr dağı-danda da, döyüslərdə də, döyüslər səngiyəndə də qə-ləbə haqqında düşünürük. Ermənisizləşdiriyimiz Çay-kənddə, suları hələ durulmayan çayın sahilində Fə-ğanın dediklərini yeqin ki, sən də unutmayıbsan: "...Bu qələbə başlanğıcdı. Daha böyük qələbələr qazanacaqıq...". Oğullar bu niy-yətə xidmət edirlər...", - demişdi. Hospitalda müalicə olunan Fəğanın neçə ay əvvəl çay qırğında dediklərinin cəzibəsində, Fəğanı tanınan əsgərlərin əhatəsində əsgərlərin döyüş əzmindən, qələbə ruhundan danışmışdıq. Əsgərlər həmin səh-bət haqqında, həmin ovqatla səh-bətləşdik. Kəlmələr dö-yüş əzminin, qələbə ruhun ifadəsiydi.

Zabit Çingiz Mahmudov dedi ki, döyüş növbətçiliyi aparan əsgərlər yüksək dö-yüş və mənəvi-psixoloji ha-zılığa malikdirlər. Bu hazırlıq Böyük Qələbə üçündü. Səngərin də, səngərdəkiliyin də deyişdiyi, səngərin yerinə yetirdiyi vəzifənin mahiyətinin dəyişmədiyi bir daha duydum. Əsgərlərə Birinci Qarabağ mühərbi-bəsin-dən söz açdım, Yusiflə həmin səmimi, şirin səh-bətimi-zə danişdim. Dünənimizin ta-lay çəkəcəyimiz tonqalların göy üzünü qarsılayacaq alo-vunu görürük. Mənə elə gəldi ki, əsgərlərin səmimi kəl-mələri buluddan sıyrılmış Güneşin işığına qarışdı və bu işiq mənim, mənim timsalımda bütün jurnalıstların, jurnalıstların timsalında içti-maiyyətin büruncəyi torpaqlarımızın işgali olmuş könül tərdik, - əsgər Samir İsmayılov dedi. - Bəyaq 27 il əvvəlin bir səngərlər günü, həmin gün bir əsgərin dediklərini xatırladınız. Hərbi hissəmizdə xidmət edən hansı əsgərinse atası bəlkə də Fəğanın xidmət yoldaşı olub. Yəni, bu günün əsgərlərinin atası belə düşünüb. Biz də onlar kimi düşünürük. Ali Baş Komandan döyüş emri verendə tərxis olunmuş əsgərlərimiz də bizim sıralarımıza qayıtmak istəyəcəklər. Onlarla qəlebədən sonra işgal-dan azad edilmiş kəndlərimizdə quruculuq işlərində birlikdə çalışacaqıq. Hərbi məsuliyyətiyle çalışacaqıq... Əsgər Cavid Alibənov dedi ki, Azərbaycan Ordusunun yaradılmasının və Bakının işğaldan azad edilməsinin 100 illiyinə həsr olunmuş möhtəşəm paradlar mənəm də yadımdadır. Bu paradlar-dan çağırıcı kimi qururla-mışdım, sonralar əsgər kimi qururlandı.

Əsgər Elşən Nəsimovun dediklərini maraqlı, düşündürүcü bir məqamın ifadəsi bildik:

- Məhərə bizdən az qala 10 yaş böyükdür. İlkəndi körpələr vaxtından əvvəl yeniyetmələşir, yeniyetmələr vaxtından əvvəl cavanlaşır, cavanlar əsgərləşir, əsgər olur, döyüşür. Çoxumuzun babası Qarabağda yerli müdafiə batalyonlarının tərkibində döyüşlərin iştirakçısı olub, atalarımız ermənilərin təxribatlarının qarşısının alınmasında iştirak edib. Onların xatirələrini eşidə-əsidi böyümüşük. Şəhidliyin nə olduğunu da ilk dəfə onların xatirələrini eşidikdən sonra dərk etmişik. Biz də bilirik ki, şəhidlərin ruhu qəlebə gününün intizarındadı. Biz hem də bu ruhları intizardan xilas etmək üçün xidmət edirik.

- Şəhid ömrü ölümsüzlük düsturudu, - deyirəm. Söyümü bitirər-bitirməz zabit Çingiz Mahmudov dedi ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin son sərəncamlarından biri məhz şəhidlərə ehti-rəmətin təzahürüdür.

- Şəhid ifadəsinin mahiyəti Vətən sevgisi ifadəsinə çox yaxındı, - deyirəm və buludların arxasından sıyrılmış Güneşə baxıram. Mənə elə gəlir ki, könül xoşluğuna dönen bu sıyrılmada rəmzi bir mahiyət var: bu sıyrılmaya qalib əsgər kimi tərxis olunma niyyəti əsgərlərə təbiətin xeyir-duasıdır. Günün bu vaxtı səngərdə, əsgərlərin əhatəsində bir qələbə ovqa-tı yaşadıq. "Azərbaycan əsgərinin əhatəsində həmişə belə ovqat yaşanılır", - dedim. Bu işqli fikir ümumən Azərbaycan əsgərinə ünvanlaşdırıldığında əsgərlərin üz-gözünə qələbə rəngli bir ovqat-sevinc, ovqat-fərəh bürüdü. 2016-cı ilin Aprel döyüslərindən də danışdıq, torpaqlarımızın Ali Baş Komandanın döyüş emriyle işğaldan azad edəcəyik. Biz də Böyük Qələbənin əsgəri olmaq istəyirik. Hamimizin hərbi xidmət amali budur, - əsgər Dünya-min Tağızadə belə dedi.

- Biz də inanıraq ki, Böyük Qələbəye az qalib. Qələbənin iştirakçısı olmaq, qalib əsgər kimi tərxis olunmaq is-

Düşüncələr

Hər vətəndaş döyüş növbətçiliyindədir

rixi kimi maraqla, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı haqqında bilmədikləri bilgi kimi dinlədilər. Zabit İbrahim Süleymanlı dedi ki, bizim hərbi hissənin əsgərləri də Fəğan kimi dütürülər, belə demək mümkünsə, onun xidmət yolunu mənəvi varislik kimi davam etdirirlər, Böyük Qələbenin əsgəri olmaq istəyirler. İstəyirler ki, döyüş emri onlar tərxis olunana kimi verilsin. Əsgərlərimiz həm də deyirər ki, bir var hərbi xidmətdə olasan, bir də var döyüşmək üçün səlahiyyətli təşkilatlarından xahiş edəsən. Kim bilir, bu xahişə əməl ediləcəkmi...

Əsgərlər babalarının dö-yüş xatirələrindən, atalarının hərbi xidmət xatirələrindən danışdırılar, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsiyle tamamlanacaq döyüslərdən danışdırılar. Bir daha inandım ki, Birinci Qarabağ mühərbi-bəsində iştirak edənlərin nəveləri Ali Baş Komandanın emriyle məhərəni sonlandıracaq, torpaqlarımızı işğaldan tamamilə azad edəcək, səngərləri sərhədlərə köçürəcək.. "Adı olduğu qəder de qeyri-adi olan bir günün içində ruhumuzun göz-ləriyle işğaldan azad edilmiş rayonlara-sına sari baxdıq. Ruhən Cıdır düzündə bir niyyətin gen dövrəsində ha-

gübarını silməyə qadir olan ümidiñ, inamın qüdrəti gü-cündədi. Nə dedi əsgərlər?

- Babalarımız yerli müdafiə batalyonunda döyüşüb, Horadız əməliyyatında iştirak edib, atalarımız ordumuzuñ əsgəri olub, biz hərbi xidmətdəyik. Babalarımızın, atalarımızın döyüş yolunu davam etdirək, qələbəyle tamamlayacaq əsgərlərin sırasında olmaq bəzim həm əsgəri borcumuzu, həm də vətəndaşlıq borcumuzu. Ali Baş Komandanın emriyle döyüslərde iştirak etmək isteyirik, - əsgər Rahib Eyvazov belə dedi.

- 2016-cı ilin Aprel döyüslərində yeniyetməydiq. On-da həmyaşlılarım kimi mən də döyüslərə getmək istəmişdim. Həm yaşımızın azlılığını, həm də ordu hissələrimizn bize, eləcə də əhaliyə ehtiyacı olmadığını dedilər, yəni, icazə vermədilər. İndi hərbi xidmətdəyəm. Mən də, əsgər yoldaşlarımda da Rahibin dediyini deyirik: Torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəyik. Biz də Böyük Qələbənin əsgəri olmaq istəyirik. Hamimizin hərbi xidmət amali budur, - əsgər Dünya-min Tağızadə belə dedi.

- Biz də inanıraq ki, Böyük Qələbəye az qalib. Qələbənin iştirakçısı olmaq, qalib əsgər kimi tərxis olunmaq is-

Ermənistən ordusunda kriminal hadisələr

İşgal edilmiş yaşayış məntəqələrimizdə yer-leşdirilən Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələrində xidmət edən əsgərlər yanaşı, zabitlərin də hərbi hissəni özbaşına tərk etməsi halları artıb. Bu günlərdə məlum olub ki, üç nəfər zabit hərbi hissədən qaçıb.

Bələ ki, 6-ci dağ atıcı alayın zabitləri Daro Harutunyan və Albert Hambaryan hərbi hissəde mövcud olan dözülməz şəraite etiraz əlaməti olaraq xidmət yerdən əsirət etməsi halları artıb. Digər zabit, artilleriya divizionunun komandiri Qaprelan Qaprelyan isə məzuniyyətə getmiş ve istirahət müddəti bitdikdən sonra hərbi hissəyə qayıtmadən imtina etmişdir.

Hər üç fərari zabit barədə hərbi polisə məlumat verilib, cinayət işi açılıb və araşdırma aparılır.

* * *

İşgal edilmiş yaşayış məntəqələrimizdə yer-leşdirilən Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələrində birinda xidmət edən iki hərbi qulluqçu tehlükəsizlik qaydalarının pozulması nəticəsində baş verən partlayışda xəsərət alıblar.

1-ci motoatıcı alayın döyüş mövqeyində xidmət edən əsgərlər hərbi hospitala təxliyə olunub. Hadisənin şahidlərinin dediyinə görə 12.7 millimetrik iricəpli pulemyot mərəmilerinin partlaması neticəsində əsgər Qurgen Qalustyan olıbdı, əsgər Artur Asoyev isə el və ayaq nəhiyəsindən yaralanıb. Müayinədən və ilkin tibbi yardım göstərildikdən sonra həkimlər hər iki hərbi qulluqçunun vəziyyətinin orta ağır olduğunu bildiriblər.

Faktla bağlı araştırma aparılır.

* * *

İşgal edilmiş yaşayış məntəqələrimizdə yer-leşdirilən Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələrində birinde xidmət edən əsgərlər arasında ni-zamnamədənər münasibətlər zəminində baş verən dərəcinə rəsədən təqib olunub.

Hərbi qulluqçular tərəfindən təhqiqlərə və təzyiqlərə məruz qalan əsgər Arman Mesropyan odlu silahdan atəş açmaqla özüne qəsd edib. Şəhidlərinin dediyinə görə özüne qəsd etməzdən əvvəl A. Mesropyan odlu silahdan atəş açaraq onunla birlikdə böyükde feldşer kimi xidmət edən digər hərbi qulluqçunu da ağır yarayıb.

Faktla bağlı araştırma aparılır.

* * *

İşgal edilmiş yaşayış məntəqələrimizdə yer-leşdirilən Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələrində birinde xidmət edən hərbi qulluqçu koronavirusa yoluxduğuna və müalicəsinə komandanlıq tərəfindən laqeyd yanaşılığına görə intihara cəhd edib.

İşgal edilmiş Madagiz yaşayış məntəqələrimizdə yer-leşdirilən bölmələrində birinde xidmət edən əsgərlər arasında Enrik Zakaryan koronavirus infeksiyasına yoluxduğu üçün tibb məntəqəsine aparılıb və müayinə edildikdən sonra geri qaytarılıb.

Həkimlərin və komandanlığın laqeyidliyindən hiddətlənən əsgər tabəliyində onla silahdan atəş açmaq istəyib. O, hərbi hospitala təxliyə edilib. Komandanlıq hadisənin aile-məsiş zəminində baş verdiyini bildirib.

Hərbi polis faktla bağlı araştırmaaya başla-

* * *

İşgal edilmiş yaşayış məntəqələrimizdə yer-leşdirilən Ermənistən silahlı qüvvələrinə məxsus silah-sursat anbarında yanğın baş verib.

Ağdərə istiqamətində yerləşən hərbi anbarada baş verən yanğın böyük bir ərazini əhatə etdi. Yanğının neticəsində meydana çıxan partlayış səsleri yaxınlıqdakı yaşayış məntəqələrinde də eşidilib. Hadisə yerinə bir neçə məlki yanğınsöndürən maşını cəlb olunub.

Hadisə yerinə qondarma "DQR" ordusunun rəhbəri Cəlal Harutunyan gəlib. Yanğının qəsədən töredildiyi ehtimal olunur. Bildirilir ki, komandanlıq özünün "qara" silah ticarətinin üstü-nü ört-basdır etmək və anbarlarda çatışmaya hərbi əmlak qeydiyyatdan silmək üçün bu yanğını töredib.

Hazırladı:
İsa ELDAROĞLU

Xalqın səninlədir,
zəfər sənindir

Arxada qoyduğun izlər yol olub,
Qarşida nə qədər işlər, görüşlər.
Ayağın altında yollar yorulub.
Qarşida yenə də işlər və işlər...

Ruhun da, qəlbən də daim çalışır,
Həmisi xalqının arasındasən.
Yolunu gözləyən küsür, barişir,
Uzun bir ömürün yarısındasən.

Xalqa ümidi verən, ocaq yandıran
İlhamın haqq sözü, haqq divanı var!
İlhamın ruhunu İlhamlandıran
Xalqın sevimli Mehribanı var.

Xalqının dərdində daim yanırsan,
Qarşına məqsədlər qoydun, bitirdin.
Ölkən cavanlaşır, sən yaşlanırsan,
"Qara şəhər"lərə ağ gün götirdin.

Ruhlar da Şuşada, Cıdır düzündə,
Ali Baş Komandan, sizi izleyir.
Ölkədə hamının gözü üzündə,
Hücumə əmri Sızdən gözləyir.

Xalqın səninlədir, zəfər sənindir.
Xalqı arzusuna yetirəcəksən!
Zəfərə inanmaq - imandır, dindir.
Bize xoşbəxt günlər getirəcəksən!

Xalqının yenilməz igid er oğlu.
Özün də Öndərsən, ey Öndər oğlu!
Uca Allahımız qorusun səni,
Ey Heydər atası, ey Heydər oğlu!

Biz Cocuq Mərcanlılıq

Dağılı, eniş-yoxuşlu,
Torpaqlı, daşlı, quşlu,
Ağacı - vətəndaşlı
Hamımız bir canlılığ.
Biz Cocuq Mərcanlılıq.

Yollar qəddi, ütülü,
Bulaq-sükut bülbüllü,
Şəhli bağların gülü -
- Qəbələ həyəcanlılığı.
Biz Cocuq Mərcanlılıq.

Körpədən son yaşanan,
Lap ayaqdan-başacan.
Ey böyük Azərbaycan
Hamımız bir canlılığ!
Biz Cocuq Mərcanlılıq.

Aprel şəhidləri

Bizi ilk qarışlayan
Aprel şəhidləriydi,
Bu Cocuq Mərcanının
Ən müqəddəs yeri idi.
Ayağına gül qoymuş
Şəkilinə baş eydik.
Ay oğul təki bele
Toyunuza gələydi.
Daim gənc qalarınız
Göz aydın, üzü güler,
Daim ayağınızi
Öpəcək qızıl güller.
Əsgər gedən oğullar
Burdan gedər döyüşə.
Sevən yaşıdlarınız
Bura gələr görüsə.
Gələnlər gedəcəklər
Kimi ucalacaqdı,
Kimi qocalacaqdı,
Kimi zəfər çalacaq!
Düşməndən intiqamı
Dönə-dönə alacaq!
Aprel döyüçüleri
Belə cavan qalacaq.
Onlar zamandan güclü,
Dövrəndən üstündülər.
Onlar gecə aydlar.
Gündüzələr də gündülər...
Eh... Bunlar hamısı sözdü,
Şəhidlər ölümsüzdü!

Könlüm şeir istəyir

Aprel zəfəri poeziyamızda

*2016-ci ilin Aprel döyüsləri
Azərbaycan Ordusunun güclü
ordu olduğunu təsdiqlədi. İctimaiyyət Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin dediyi "Azərbaycan güclü dövlətdir və onun güclü ordusu vardır" kəlamını Böyük Qələbənin də qazanılağınca dönməz inam bilir.*

Aprel zəfəri, Cocuq Mərcanlıının yenidən qurulması bədii əksini poeziyada da tapib. Xalq şairi Fikrət Qocanın Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə yenidən qurulan Cocuq Mərcanlıda yazdığı şeirlərin bir hissəsini təqdim edirik.

"Azərbaycan Ordusu"

Lələtəpə

Dədəm Qorqudun dövründə
Laləli bir təpə idim
Sonradan lələ olmuşam,
Bir Lələtəpə olmuşam.

Başımın üstündə Allah
Əlimdə üçrəngli bayraq.
Gecə, gündüz, axşam, sabah,
Ana yurda keşikciyəm.

Xalqın dağ olmuş səsiyəm,
Mən igidlər nərəsiyəm.
Mən lələlər lələsiyəm.
Məktəblərin zəng səsiyəm.

Dağam, dağlar balasıyam.
Mərcanlılar qalasıyam
Hələ mənim çox işim var
Çox zəfərlər çalasıyam.

Yurdun Lələ dayağıyam
Elin Lələ bayrağıyam
Əsgərlərin səngəriyəm
Düşmənlərə göz dağıyam.

Şuşa məscidi

Cocuq Mərcanlıya
Şuşadan qonaq gəlib.
Cocuq Mərcanlıının ağ gününə
Geyinib düməg gəlib.
Şuşanın məscidi namaza durub.
Əllərini Allah dərgahına qaldırib.
Qarabağa azadlıq diləyir.
"Allahim köməyimiz ol!", - deyir.
Azanın səsi
Haqqın qapısını döyür.
Məscid onun üzüdü,
İçi insan içidi.
Bu Şuşadakı Məscidin özüdü,
Əsgərlərimizə gəlmış elçidi.
"Gəlin bizi alın!", - deyir.
"Gəlin zəfər çalın!", - deyir.
Azərbaycanın ən uca Şuşa
səhnəsindən,
"Qarabağ Şikəstəsi"nin səsindən
Ən uca zəngülesindən
"Yadları salın!
Qarabağı alın!", - deyir.
Məscidde görüş
Ruhu titrədən bir görüşdü.
Ordumuz ayağa qalxa
Şimşek kimi çaxsa
Ordumuz üçün ən asan iş döyüdü.
Qalanını tarix yazar.
Hər azərbaycanının içinde
Bir əsgər var
Döyüşə hazır!

Yaman olur

Havadan, sudan, çöldən
Gözəllik etri gəlir.
Qızılıqlı titrəyir
Əlvan ləçəklər gülür.
Bu gözəllik qoynuna
Tanrı nuru töküür...
Sevincdən gözüm dolur.

Şirin dil son hədd ola
İnsanlar arasında.
Ölkələr arasında
Qızılıqlı sərhəd ola...
Yar həsrəti-hicrəni
Ən çəkilməz dərd ola...
İnsanlar mələk olur.

Beşiyim, məzarımsan
Ana torpağım mənim.
Qəlbin qəlbimdə vurur
Ay Qarabağım mənim.
Bülbüllər yetişdirən
Havam, bulağım mənim.
Görürəm rəngin solur.

Səni belə görəndə
Tufan olur, qan olur.
Hırsım qaynayıb daşır,
Səbrim ilə savaşır.
Bize döyüş yarası,
Bize zəfər yarası.
Hikkəm başımdan aşır
Ruhum dağa dırmaşır,
Varlığım tufan olur.
Xalq bu həddə geləndə
İntiqam yaman olur.

Qarabağ bayatıları

Düzüm-dağım Qarabağ,
Cənnət bağım Qarabağ!
Biz odlar övladıyiq,
İlk ocağım - Qarabağ!

Qarabağ - böyük bağdı.
Dağı da - böyük dağdı.
Qarabağ bizim olub,
Bizim də olacaqdı.

Qarabağ bir cahandı,
Qarabağ canda-candı.
Qarabağın anası
Böyük Azərbaycanı.

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Türkiyədə axtarışına 1 milyon türk
lirəsi ayrılan terrorçu könüllü
təslim olub

Aparılan təhlükət ve ailələr
daha bir təhlükəli terrorcu
Türkiyənin təhlükəsizlik
qüvvələrinə təslim olub.

Bu barədə Türkiyənin
Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) məlumat yayıb. Bildirilir ki, Haqqaridə könüllü olaraq təslim olan terrorçunun ələ keçirilməsi üçün 1 milyon türk lirəsi pul ayrlımıdı. Hələlik terrorçunun şəxsiyyəti açıqlanmayıb.

Qeyd edək ki, DİN-in iyunun 2-də yayıldığı məlumatə görə, ailələrinin köməkliy ilə daha dörd terrorcu təslim olub. Bununla da, cari ildə təslim olan terrorçuların sayı 82 nəfərə çatıb.

Gürcüstan Silahlı Qüvvələri üçün
yeni hərbi texnika və silah alacaq

Gürcüstan müdafiə qüvvələrinin silah və hərbi
texnikasını yeniləmək niyətiindədir. Bu məqsədə
cari ildə NATO standartlarına uyğun bir neçə yüz
ədəd yeni hərbi texnika alı
maçı planlaşdırırıq.

Bu barədə ölkənin Müdafiə naziri İraklı Qarıbaşvili "Rustavi 2" televiziyasındaki çıxışı zamanı
məlumat verib.

Nazir deyib ki, müdafiə qüvvələri ölkədə koronavirusun yayılması qarşısının alınmasına
mühüm töhfə veriblər. Lakin proses zamanı bəzi
texniki problemlər müyyən edilib. Cari ildə əsas
vəzifələrimizdən biri də köhnəlmış hərbi texnikalar
niyəti ilə əvəzləməkdir.

"Biz NATO və Avropa standartlarına uyğun xüsusi texnika və avadanlıq almağa hazırlaşırıq. Or-
dumuz müasir texnika ilə vəzifələrinin öhdəsinən
daha layiqincə gələcək", - deyə İ.Qarıbaşvili vur-
ğulayıb.

Pentaqon etiraz aksiyaları fonunda
Vaşinqton ətrafına 1,6 min hərbçi
göndərib

Pentaqon Minnesota statının Minneapolis şəhərində Afrika əsilli amerikalı Corc Floydun qetli ilə bağlı
etirazlar ve iğtişaşlar səbəbindən ABŞ paytaxtının etrafına 1,6 minə yaxın hərbçi göndərib.

Bu barədə məlumat ABŞ-in müdafiə qurumunun
rəsmi nümayəndəsi Conatan Hoffman tərəfindən
açıqlanıb.

"Nizami ordunun herbçiləri paytaxtin özündə
deyil, Vaşinqtonun hərbi bazalarında yerləşdirilib", - deyə Conatan Hoffman bildirib. Pentaqon rəsmisinin
sözlərinə görə, herbçilər yüksək hazırlıq seviyyəsində getirilsə də, mülki hakimiyət orqanlarının
fealiyyətinə qarışırıq.

Qeyd edək ki, Afrika əsilli amerikalı Corc Floydun polis tərəfindən öldürüləsindən sonra ABŞ-
in bir çox ştatında iğtişaşlar müşayiət olunan etiraz aksiyaları başlayıb. Kütłəvi iğtişaşlar səbəbindən
Vaşinqton və Nyu-York da daxil olmaqla, ölkənin təxminen 40 şəhərində komendant saatı tətbiq olunub.
Yerli hüquq-mühafizə orqanları ile yanaşı, etiraz aksiyalarının dağıdılmasında Milli Qvardiya
da qismən iştirak edir.

AZERTAC-in
materialları əsasında

Kapitan Foladi Həbib Nüsret oğluna verilmiş
zabitin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmet hərbi
qulluqçusu Abbasov Gülalı İsa oğluna 2015-ci
ildə verilmiş şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Baş redaktor

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar səbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

baş leytenant
Ruslan HƏSƏNZADƏ

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həfədə iki dəfə (III-VI günər) neşr olunur.

"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
sohifələnərək "Hərbi nöşriyyat" in mətbəsindən
diapozitivlərənən əldə olunur. Əlyazmalara ray verilir,
teqdim edilən yəzərlər müəlliflər qaytarılır.

Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisenziya № 361

Sifariş № 376

Nüsxə № 3960